

ABSTRACT NEDERLANDS-VLAAMSE WETENSCHAPSDAGEN 2023

VEREECKE D¹, DEGRANDE F¹, GELDOF V¹, OKERMAN G^{1,2}, DHEEDENE M³, COUPEZ V¹

TITEL

Ik zie ik zie wat jij niet ziet! Herken jij de knipperlichten voor de tijdige opstart van palliatieve zorg?

INLEIDING

Om tijdige, gepaste palliatieve zorg (PZ) te kunnen bieden is het essentieel om de wensen van zorgvragers en hun naasten te kennen, maar de identificatie van het begin van de palliatieve fase en de nood aan vroegtijdige zorgplanning (VZP) is niet evident. Een gebrek aan kennis over PZ, VZP en de voordelen ervan, het niet herkennen van knipperlichten die PZ-noden markeren, en een te beperkte self-efficacy omtrent deze thema's bij de zorgverstrekkers zijn de belangrijkste oorzaken van het laattijdig opstarten van VZP en PZ.

Twee bachelorproeven, uitgevoerd binnen een TETRA project 'Van cure naar care', onderzochten het effect van een innovatieve manier van vorming op de kennis en de zelfeffectiviteit van medewerkers over VZP in twee zorgsettings in Vlaanderen.

ONDERZOEKSVRAAG

Knipperlichten signaleren de nood aan VZP en PZ bij zorgvragers in woonzorgcentra en de thuiszorg. Hoe kunnen we zorgverstrekkers aanleren om ze te herkennen en ermee aan de slag te gaan?

METHODEN

In beide settings werd een interventie uitgevoerd bestaande uit een combinatie van korte vormingen en een serious game. Met gevalideerde vragenlijsten werd door voor- en nametingen de effectiviteit van de interventies gemeten op de kennis en self-efficacy omtrent VZP van de participanten. Ook de stand van zaken rond VZP in beide settings werd bepaald.

RESULTATEN

De participanten zijn (hoofd)verpleegkundigen en/of zorgkundigen (woonzorgcentrum: n=18; 51,4% responsratio; thuiszorgorganisatie: n=15; 100% responsratio). De resultaten tonen aan dat het in beide settings niet duidelijk is voor de medewerkers hoe VZP georganiseerd wordt in de organisatie en dat de palliatieve zorgcultuur eerder beperkt is. Voor en na de interventie is er een grote variatie in het kennisniveau en de self-efficacy onder de respondenten. Maar in beide settings wordt een verbetering van de kennis rond VZP gemeten (tot 141% toename) en een toename in self-efficacy (tot 56% toename). Bovendien zorgt de interventie voor een sensibilisering omtrent het belang van VZP en PZ in de organisaties.

CONCLUSIES

De combinatie van korte vormingsmomenten voor kennisoverdracht en een activerende werkvorm zoals een serious game om de kennis onmiddellijk in praktijk te brengen is een efficiënte methodiek om de kennis en self-efficacy rond VZP in woonzorgcentra en de thuiszorg te verbeteren.

AANBEVELINGEN

¹ Howest Verpleegkunde

² Netwerk Palliatieve Zorg Gent-Eeklo

³ Onderzoeksgroep Zorg rond het Levensende VUB/UGent

De respondenten vinden de aanpak een meerwaarde en staan open om te werken aan hun PZ-cultuur. De knipperlichten zouden in alle zorgsettings moeten ingezet worden als een laagdrempelige manier om PZ beter te integreren in de dagelijkse werking.

FOCUS VAN HET ABSTRACT

- onderzoek: resultaten van een onderzoeksproject
- vorming: informeert de deelnemers over de huidige “state of the art”, aanbevelingen of praktische richtlijnen (aanbevelingen) voor de dagelijkse praktijk
- implementatie van onderzoek in de dagelijkse praktijk van palliatieve zorg

ABSTRACT TOPIC (MEERDERE ZIJN MOGELIJK)

- Implementatie van onderzoek in praktijk en curriculum
- Participatie van of samenwerken met patiënten en/of naasten
- ACP / Vroegtijdige zorgplanning
- Beslissingen rond het levenseinde
- Psychosociale, sociale en spirituele zorg
- Interprofessioneel en transmurale samenwerking
- Diversiteit en inclusiviteit
- Pijn- en symptoombestrijding
- Ethiek, beleid en wetgeving
- Onderwijs
- Bijzondere doelgroepen
- andere:

CONFLICT OF INTEREST, VERMELDEN VOOR DE DESBETREFFENDE AUTEURS

Geen

TOESTEMMING TOT PUBLICATIE

Alle auteurs geven hun akkoord tot publiceren van het abstract op het door de organisatie beschikbaar gestelde platform. De presenterende auteur gaat akkoord met publicatie van hun .pptx voorgesteld op de Nederlands-Vlaamse Wetenschapsdagen Palliatieve Zorg 2023.

CONTACTGEGEVENS PRESENTERENDE AUTEUR

NAAM	Danny Vereecke
E-MAIL	danny.vereecke@howest.be
TELEFOON	0477 136820

Het abstract-formulier moet voor 30 juni 2023 ingediend worden via mail: wetenschapsdagen2023@palliatievezorgvlaanderen.be